

Nowelizacja procedury cywilnej z lipca 2019 r. istotnie zmieniła zasady wydawania oraz zaskarżania postanowień. O czym musimy pamiętać?

Zbędna rozprawa

W nowym stanie prawnym każde postanowienie w toku postępowania cywilnego może zostać wydane na posiedzeniu niejawnym. Dotychczas taka możliwość istniała wyłącznie w przypadkach wyraźnie określonych w przepisach. Nowa regulacja zaczęła obowiązywać już 14 dni po ogłoszeniu ustawy i ma pełne zastosowanie do spraw wszczętych przed jej wejściem w życie.

Uzasadnianie tylko na wniosek

Postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym sąd doręczy nam jak dotychczas z urzędu. Kluczowa zmiana polega na tym, że zaskarżalne postanowienie sąd uzasadni wyłącznie na wniosek strony zgłoszony w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej postanowienia. Gdy strona wnioskująca otrzyma już umotywowane postanowienie, otwiera się jej tygodniowy termin do wniesienia zażalenia. Jeśli wniosku o uzasadnienie nie złożymy, stracimy możliwość zaskarżenia postanowienia. Sąd może wprawdzie zwięźle umotywować z urzędu każde wydane postanowienie (nawet niezaskarżalne), jeśli uzna, że ruch taki usprawni postępowanie, ale ma być to wyjątek od zasady.

Warto wspomnieć, że odmienna reguła obowiązuje w postępowaniu egzekucyjnym, gdzie co do zasady postanowienia wydane na posiedzeniu niejawnym mają być uzasadniane z urzędu.

Uzasadnienie niepotrzebne

Nowością jest możliwość odstąpienia od uzasadnienia zaskarżalnego postanowienia. Sąd może z niej skorzystać, jeżeli uwzględni w całości wniosek jednej ze stron zawarty w piśmie procesowym i podzieli argumenty przytoczone na jego poparcie. W takiej sytuacji strona niezadowolona z rozstrzygnięcia nie może już skutecznie wnieść o uzasadnienie postanowienia. Bieg terminu na zażalenie rozpocznie się dla niej z chwilą doręczenia postanowienia lub jego ogłoszenia.

Obowiązujące od listopada nowe zasady uzasadniania postanowień sądy zastosują w sprawach będących w toku.

Pamiętajmy o opłacie

Wniosek o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem podlega opłacie stałej w wysokości 100 złotych. O ile wniesiemy środek zaskarżenia, kwota ta zostanie zaliczona na poczet opłaty od jego wniesienia.

Zażalenie na nowych zasadach

Warto zasygnalizować, że sam model rozpatrywania zażeń również uległ daleko idącym zmianom. Już tylko niektóre spośród zażeń trafią do sądu drugiej instancji (m.in. zażalenie na odrzucenie i zwrot pozwu czy zwrot kosztów procesu), pozostałe będą rozpatrywane przez sądy równoległe (np. na odrzucenie zażalenia). Zażalenia wnoszone jedynie dla zwłoki w postępowaniu można pozostawić w aktach sprawy, bez dalszych czynności. Ma to zapobiec zjawisku tzw. łańcuchów zażeń, opóźniających bieg postępowania. Nowe regulacje obejmą zażalenia wniesione po 6 listopada 2019 r.

Kontakt:

Justyna Dereszyńska

Senior Associate, Warszawa

T+48 22 395 55 63

E justyna.dereszynska@squirepb.com